

Eduskunta

1.12.2014

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta

HE 227/2014 vp

HAMMASLÄÄKÄRILIITON LAUSUNTO EDUSKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Hammaslääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutusta ohjaavista lainsäädäntömuutoksista. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia. Ehdotuksen mukaan erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutus ei olisi jatkossa tutkintoon johtavaa koulutusta vaan yliopistotutkinnon jälkeistä ammatillista jatkokoulutusta. Hammaslääkäriliitolla ei ole muutosesityksiä säädöstekstiin. Haluamme kuitenkin nostaa esiin joitakin erikoishammaslääkärikoulutuksen järjestelyihin liittyviä näkökohtia.

Esityksessä korostetaan, että erikoistuvien määrien kohdentumista eri erikoisaloille on syytä parantaa myös kehittämällä yliopistojen erikoistuvien valintaa koskevia menettelyjä. Esitys toteaa, että valintamenettelyn kehittäminen aidoksi opiskelijavalinnaksi ilmoittautumisen sijasta olisi hyvä kehityssuunta. Näin itse asiassa onkin erikoishammaslääkärikoulutuksessa pääosin ollut poiketen siten erikoislääkärikoulutuksesta.

Ongelmana erikoishammaslääkärikoulutuksessa on kuitenkin tarpeeseen nähden liian pienet koulutusmäärät. Tällä hetkellä maamme hammaslääkäreistä 14% on suorittanut erikoishammaslääkäritutkinnon. Jotta erikoishammaslääkäritason hoidon tarve maassamme saataisiin katettua, tulisi Suomen Hammaslääkäriliiton vuonna 2013 tekemän selvityksen mukaan noin 35% hammaslääkäreistä olla erikoishammaslääkäreitä. Erikoishammaslääkäripalveluiden huonoon saatavuuteen kiinnitti huomiota myös eduskunnan oikeusasiamies päätöksessään vuonna 2012.

Vuonna 2012 taittui 2000-luvun alusta alkanut peruskoulutettujen hammaslääkärien lukumäärän väheneminen. Viimeisen kahden vuoden aikana hammaslääkärimäärä on lisääntynyt muutamilla kymmenillä. Nykyisillä sisäänottomäärillä työikäisten hammaslääkärien lukumäärä lisääntyy maltillisesti seuraavien noin 10 vuoden jälkeen. Tämän jälkeen lukumäärän kasvu jyrkkenee kestäättömän suureksi. Tällä hetkellä Suomessa on työelämässä noin 4600 hammaslääkäriä, joka merkitsee alle 1200 asukasta yhtä hammaslääkäriä kohden. Tätä voidaan pitää eurooppalaisittain korkeana lukuna (tiheys suurempi kuin esimerkiksi Ruotsissa). Hammaslääkärimäärien lisääntyminen näkyy mm. terveyskeskushammaslääkärivajeen supistumisena. Hammaslääkäriliitto ehdottaakin, että peruskoulutuksen aloituspaikkamääriä supistettaisiin muutamilla kymmenillä ja tästä vapautuvia resursseja kohdistettaisiin tällä hetkellä liian pienellä volyyymilla pyörivään erikoishammaslääkärikoulutukseen.

Erikoishammaslääkärikoulutuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen esteenä on myös ohjaajien vähäisyys. Tämänkin vuoksi erikoishammaslääkärikoulutusmäärien nostaminen on tärkeää. Hammaslääkärien erikoistuminen tapahtuu pääosin terveystieteiden järjestelmässä sairaaloissa ja terveyskeskuksissa. Sosiaali- ja terveysministeriön Suun terveydenhuollon selvitystyöryhmän vuonna 2013 julkaistujen suositusten mukaisesti tulisi palvelujen turvaamiseksi kasvattaa erikoishammaslääkärikoulutusmääriä sekä panostaa alueellisten peruserikoissairaanhoidon

yksikköjen perustamiseen, jotka vastaisivat näiden palvelujen tuottamisesta laajalle alueelle, ja joihin myös koulutus osaltaan kannattaisi keskittää. Myös väestön ikääntyminen hampaallisena ja vaikeiden ja haastavien hoitojen lisääntyminen edellyttää suurempaa erikoishammaslääkärimäärää.

Lakiehdotuksen perusteluosassa on todettu, että yliopiston roolia koulutuksen kehittäjänä ja laadunvalvojana tulee kehittää ja vahvistaa. Tämä on erityisen tärkeää. Lopuksi haluamme korostaa, että lääketieteellisen ja hammaslääketieteellisen jatkokoulutuksen tulee säilyä koulutettaville maksuttomana.

Suomen Hammaslääkäriliitto ry.

Sirpa Korhonen
Puheenjohtaja

Nora Savanheimo
Asiantuntijahammaslääkäri